

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

Dr. K. Dobida:

Kongres Mednarodne uradniške federacije v Ženevi.

(Konec.)

Nato skuša poročilo opredeliti čisto posebno in svojevrstno stališče uradništva in proučiti vprašanje prava do združevanja. Teorija Hanriouja, velikega francoskega jurista, ki negira obstoj pogodbenega razmerja med državo in uradništvom, je po Thomasovem mnenju pomanjkljiv. Prav tako kritizira mnenje drugih slavnih juristov, ki so razločevali funkcije oblasti in funkcije upravnih organov in ki so dosledno temu razlikovanju zgradili teorijo pravic in dolžnosti, različnih po teh dveh kategorijah uradništva. Po mnenju poročevalca bodo morale uradniške organizacije, če hočejo doseči dalekosežnejše uspehe na gmotnem in socialnem polju, poglobiti svoje delo v tem smislu, da bodo umele pritegniti v svoja združenja prav vse uradnike do poslednjega in z druge strani, da bodo znale ta združenja pravilno in smotreno voditi.

V nadaljnjem razpravlja o vzrokih ki porajajo nesoglasja med uradništvom in državami ter navaja sredstva, s katerimi bi se ta nasprotstva mogla odstraniti, če že ne sploh preprečiti, kar bi bilo v interesu države in javnosti in seveda uradništva samega. S statističnimi podatki ugotavlja poročilo, da je gmotni in ponekod celo pravni položaj uradništva sorazmerno znatno slabši od položaja ročnega delavstva, ki si je s pomočjo svojih krepkih organizacij v povojnih letih priborilo daleko višji odstotek svojih nekdanjih predvojnih plač, nego se je to posrečilo uradništvu. Obenem so pa razne ugodnosti in jamstva, ki so nekdanj tvorila posebne privilegije uradniškega stanu, raztegnjene do mala že na velik del ročnega delavstva.

Ta neugodni položaj za uradnike se bo izboljšal šele, čim se bodo države notranje zdemokratizirale in uvedle kolektivne pogodbe, ki bodo ščitile vse stanovce. Vsekakor je pa treba, da uradništvo poišče tesnejših stikov z drugimi strokovnimi združenji ročnih in umskih delavcev. — Velezanimivi, s statističnimi podatki opremljeni referat g. Thomasa izda MUF kot posebno brošuro in bomo tedaj o ti pomembni razpravi kaj več spregovorili.

Nato je podal francoski delegat g. Médori poročilo o vprašanju »Uradniška zastopstva v najvažnejših evropskih državah«. Nato se je razvila živahna debata o problemu izenačenja službenih prejemkov in o enotni načelni ureditvi pragmatičnega položaja državnega uradništva, pri čemer naj bi sodelovale strokovne in stanovske uradniške organizacije. V zvezi s to razpravo je kongres soglasno sprejel resolucijo, ki zahteva, naj se zakonski uredi odločevanje v sporih, ki nastanejo iz službenega razmerja med uradniki in državami. O vseh takih nesoglasjih naj razpravljajo posebne mešane komisije, katere bi bile sestavljene iz vladnih organov in iz zastopnikov organiziranega državnega uradništva. Združenja, ki bi ostala izven priznanih osrednjih strokovnih organizacij, bi ne imela pravice do zastopstva v teh paritetičnih komisijah.

Izčrpne razprave o tem vprašanju so se udeležili zastopniki skoro vseh organizacij ter se je končno ponovno sklenilo, da se Mednarodni urad dela naprosi za oficijelno podporo in tehnično sodelovanje pri izvršitvi teh važnih nalog, kar je službeni predstavitelj istega, g. Boissier obljubil.

Iz njegovega govora je sledilo, da MUD, vsekakor po inicijativi svojega direktorja g. Alb. Thomasa, posveča uradniškemu vprašanju največjo pozornost in da bo zastavil vse sile, da se čimprej povoljno izvede to važno socialno delo.

Ker je bil dnevni red s tem izčrpan, so se vršile nato volitve funkcijonarjev federacije. Dosedanji generalni tajnik g. Noordhof, ki je prevzel uradništvo nove revije holandske sindikalne zveze, je zaradi prezaposlenosti odložil posle tajnika, katere je 5 let opravljal z velikim uspehom. Nato je bil soglasno z vzklikom izvoljen za generalnega tajnika dosedanji predsednik MUF, g. Charles Laurent (Paris), za predsednika pa g. Falkenberg (Berlin), tudi jugoslovenskemu državnemu uradništvu znani simpatični organizator. Kot predsednik nemškega »Allgemeiner deutscher Beamtenbund« se je namreč udeležil sarajevске skupščine Glavnega Saveza leta 1928. Ostalo predsedstvo MUF se ni izpremenilo.

S sklepom, da se prihodnji kongres uradniške internacionale vrši leta 1932. v Haagu na Holandskem, je bila skupščina, kateri je prisostvovalo nad 300 članov uradniških delegacij iz devetih evropskih držav in mnogo opazovalcev iz drugih dežel, ki niso bile oficijelno zastopane, v popolni harmoniji in složnosti zaključena. Ponoviti je treba še enkrat, da so bili vsi sklepi, vse volitve in vse resolucije sprejete soglasno in da do bojnega glasovanja sploh ni prišlo.

Popoldne so udeležniki kongresa priredili skupno vožnjo po prelepem ženevskem jezeru, katero je pa nestanovitno vreme precej motilo.

Jugoslovanska delegacija, kateri je načeloval g. dr. Mihajlo Jovanović, načelnik našega Glavnega Saveza, je bila povsod predmet splošnih simpatij. Govor našega predsednika, ki je želel uradniški internacionali mnogo uspeha, posebno na polju mednarodnega zblizanja in pomirjenja narodov, je bil izredno navdušeno pozdravljen. Zato je bila udeležba jugoslovenskega državnega uradništva na tem važnem mednarodnem zborovanju, katero so pazljivo zasledovali odločujoči činitelji po vsi Evropi, potrebna in koristna. Opaziti je bilo, da uživa naša država in naše državno uradništvo v mednarodnih krogih velik ugled in da inozemstvo pričakuje od nas, da bomo tudi v naprej prav tako in še bolj intenzivno delovali na polju mednarodnega sporazumevanja, ki bo koristilo vsem državam in narodom.

Mednarodni uradniški kongres, ki je razpravljal o vprašanjih, katera so po veliki vojni postala enako pereča za vse evropske države, je pokazal odločno voljo vseh udeležencev, da delujejo vzajemno v prosep napredka vseh držav in v interesu občega miru v Evropi. Prisotni delegati, ki so zastopali nad pol milijona organiziranega državnega uradništva iz najrazličnejših delov Evrope, so obnavljali stare osebnosti in sklepali nova poznanstva, ki bodo mednarodni značaj federacije učvrstila tudi dejanski. Saj so interesi uradništva po vseh deželah docela enaki in v bistvu povsod isti, zato je tudi potrebnost skupne, resnično mednarodne organizacije tako očividna in vsakomur umljiva. Ženev-

ski kongres, ki se je vršil na svobodnih, tradicionalno mednarodnih tleh, je bil prožet s pravim »ženevskim du-

hom« stanovske solidarnosti, mednarodnega tovarištva in občeločevanskega pacifizma.

Za upokojence.

Zveza je poslala sporazumno z »Društvom drž. upokojencev in upokojenk« v Ljubljani, 13. t. m. ministrskemu predsedniku g. Petru Živkoviču tole pismo:

Gospod minister-predsednik!

Usojamo si Vam, gospod minister-predsednik, tem potom najvdaneje izjaviti, da se spomenici glede nujne potrebe izenačenja vseh državnih upokojencev in upokojenk s prejemi aktivnih državnih nameščencev, predloženi Vam 15. julija t. l. od »Društva umirovljenika« v Sarajevu v polnem obsegu priključujemo. —

Historijat odnosno postanek tega velevažnega vprašanja, ki je za državne upokojence življenjskega pomena, Vam bo nedvomno znan v vseh podrobnostih, saj ste, prevzemajoč predsedstvo kraljevske vlade ob zgodovinskem manifestu Njegovega Veličanstva kralja z dne 6. januarja 1929. postavili v njen delovni program med drugim tudi izdatno poboljšanje gmotnega stanja državnih upokojencev in upokojenk.

Ta točka vladinega delovnega programa znači najresnejšo voljo, končno veljavno spraviti z dnevnega reda siromaštvo in obup državnih upokojencev, kar žal ni bilo v zadostni intenciji prejšnjih strankarskih režimov. —

Gospod minister-predsednik!

Vsi državni upokojenci in upokojenke se iz polnih duš zahvaljujejo Vaši humani inicijativi, ki je v največji meri pripomogla do tega, da je postalo vse dotlej nerešeno vprašanje njihovega gmotnega stanja del delovnega programa kraljevske vlade, ki ji imate čast načelovati.

Državni upokojenci pričakujejo z največjimi nadami uveljavljenje novega zakona o pokojninah, ker so uverjeni, da je osnovan na načelih enakosti, človečanstva in socialne pravice in da bodo mogli, rešeni morečih skrbi za obstanek, spokojno preživeti večer svojega življenja.

Ni nam sicer znano, iz kakšnih razlogov ta zakonski osnutek, ki je bil baje izgotovljen že koncem leta 1929.,

Uradniški zakon.

»Slovenec« z dne 11. septembra 1930., št. 207 piše:

Beograd, 10. septembra z. Stokovna komisija, ki izdeluje zakon o uradnikih, je končala svoje delo. Zakon se bo predložil ministrskemu svetu. Zakon se v mnogih stvareh razlikuje od dosedanjega. Z njim se bodo ukinitile stopnje in skupine. Uradnikom se bodo prožili mnogi beneficiji pri napredovanju. —

»Jutro« z dne 17. septembra t. l. št. 215 pa poroča:

Beograd, 16. septembra, M. Possebna komisija, ki je sestavljala novi uradniški zakon, je definitivno dokončala svoje delo. Načrt novega uradniškega zakona je že definitivno redigiran in bo v prihodnjih dneh že znan v podrobnostih. Definitivno je določena nova razdelitev uradništva. Namesto dosedanjih kategorij in skupin se uvede 10 uradniških razredov. S posebno uredbo, ki bo tvorila sestavni del zakona, bo odrejena prevedba uradništva iz dosedanjih kategorij in skupin na odgovarjajoče razrede.

do danes še ni uveljavljen, smo pa skromnega mnenja, da njegove objave ne ovirajo proračunski pomisleki.

Zato Vas, gospod minister-predsednik, najvdaneje prosimo, da izvolite zastaviti ves svoj vpliv v dobro državnim upokojencem in da izposlujete skorajšnje uveljavljenje navedenega zakona.

Če pa bi uveljavljenje tega zakona iz kakršnihkoli razlogov že v doglednem času ne bilo izvedljivo, potem Vas, gospod minister-predsednik, prosimo:

Izvolite ublažiti bedo drž. upokojencev in upokojenk začasno na ta način, da se do uzakonjenja zakonskega osnutka o pokojninah zvišajo prejemi državnih upokojencev sorazmerno s prejemi, ki jih dobivajo aktivni državni nameščenci.

Pred durmi je zima. Vsi državni upokojenci jo pričakujejo s strahom, hkratu pa tudi v upanju, da boste, gospod minister-predsednik, storili v najkrajšem času vse, kar bo od njih odvrnilo malodušnost in poboljšalo njih dosedanje nevdružno stanje.

Vsi državni upokojenci Vam bodo ohranili za ta človekoljubni čin trajno hvaležnost in neomajeno zaupanje.

Prejmite, gospod minister-predsednik, tudi ob tej priliki izraze našega najglobljega spoštovanja in verne vdanosti.

Zveza drž. nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

Za odbor:

Maks Lilleg s. r. Joža Bekš s. r.
t. č. načelnik. t. č. tajnik

Društvo drž. upokojencev in upokojenk v Ljubljani.

Za odbor:

Maks Lilleg s. r. Ant. Spende s. r.
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

V enakem smislu je Zveza apelirala tudi na Glavni Savez s prošnjo, da se za čim hitrejšo pomoč drž. upokojencem na najizdatnejši način in brez odloga angažira pri vseh centralnih oblastvih.

Plačilni razredi bodo urejeni tako, da bodo dosedanji uradniki III. kategorije uvrščeni v X. do VI. razred, oni II. kategorije v IX. do V. razred, uradniki dosedanje prve kategorije pa v VIII. do I. razreda.

Druga važna reforma zakona se nanaša na pokojnine. Rodbinske pokojnine prevzame poseben pokojninski fond, ki bo zasnovan na modernih podlagi.

Zakon tudi podrobno ureja službene odnošaje uradništva, disciplinsko postopanje itd.

Ni še znano, ali bo novi uradniški zakon predložen Vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Z ozirom na obilico gradiva, ki se sedaj nahaja pred VZS in na nujnost uradniškega zakona izgleda, da se to ne bo zgodilo.

TOVARISI!

Stanovska dolžnost vsakega zavodnega državnega uslužbenca, brez razlike stroke in položaja, je, da podpira svoje glasilo. Zato naročajte, širite, podpirajte in priporočajte »Naš Glas«!

Ureditev prejemkov staroupokojencev v češkoslovaški republiki.

Konec meseca aprila so pričeli na Češkem razpravljati o osnutku zakonov, ki naj bi uredili vprašanje prejemkov staroupokojencev. Teh je na Češkoslovaškem vsega skupaj 127.800, za kritje njihovih prejemkov je pa potreben skupni znesek 317.171.860 Kč, to je za poedinega staroupokojenca po 2481 Kč na leto ali na mesec nekaj nad 200 Kč.

Že doslej so bili češkoslovaški staroupokojenci v mnogo boljšem položaju nego so jugoslovenci. Na Češkoslovaškem so prejeli doslej na leto staroupokojenci: uradniki V. razreda 57.334 Din, VI. razreda 45.227 Din, VII. razreda 36.047 Din, VIII. razreda 31.200 Din, IX. razreda 27.220 Din. Zvaničniki so prejeli na leto 23.467 Din, služitelji pa 16.840 Din letnih prejemkov kot staroupokojenci.

Pri nas prejemajo staroupokojenci V. činovnega razreda komaj dosedanja pokojnina češkoslovaškega zvanika staroupokojenca, a oni VI. razreda prejemke staroupokojenega češkoslovaškega služitelja.

Leta 1926. je na Češkoslovaškem izšel novi zakon o državnih uradnikih, ki je prejemke aktivnim državnim namščencem znatno izboljšal. Na ne- prestano prizadevanje staroupokojencev, ki je našlo pri vladi popolno razumevanje, razen tega pa podporo vseh parlamentarnih strank, je češkoslovaški ministrski svet odobril predlog finančnega ministra o ureditvi pokojnin vsem tistim državnim uslužbencem, ki so bili upokojeni po raznih zakonih, kateri so bili v veljavi pred letom 1926. S tem zakonskim predlogom so češkoslovaški staroupokojenci docela izenačeni z novimi upokojenci, upokojenimi po zakonu iz leta 1926. Ta izenačitev se pa ne bo izvedla kar na enkrat, temveč v štirih etapah.

Še tekoma letošnjega leta bodo izenačeni oni staroupokojenci, ki so bili rojeni do leta 1865. Nove povišane pokojnine se jim bodo izplačevale od 1. januarja 1930. dalje. Teh upokojencev je približno 58.369, njihovi prejemki pa znašajo 135.284.190 Kč.

Od 1. januarja 1931. naprej se bodo pričele izplačevati povečane pokojnine staroupokojencem, rojenim med letom 1865. do 1870.; letni znesek njihovih pokojnin znaša 31.700.140 Kč.

Tretjo etapo tvorijo staroupokojenci, rojeni v razdobju od 1. 1871.

do vključno leta 1875., ki bodo prejeli nove pokojnine od 1. januarja 1932. dalje.

V četrto etapo pa spadajo končno vsi ostali staroupokojenci, katerim se bodo izplačevale nove pokojnine od 1. januarja 1933. dalje.

Ta zakon obsega vse uradnike upravne in sodne stroke, častnike, profesorje in učitelje, zdravnike, manipulativno uradništvo, vojaške in orožniške gažiste, državne uslužbence, služitelje, pomožno osebje, delavce državnih podjetij in njih vdove.

V prvo etapo bo uvrščeno tudi približno 8000 uradniških sirot brez staršev.

Ta zakon velja tudi za učiteljstvo nedržavnih meščanskih in osnovnih šol na Slovaškem in v Zakarpatiski Rusiji.

Od skupne vsote, potrebne za nove pokojnine, odpade: na državne železnice 100 milijonov, na pošto 32 milijonov, na tobačno režijo 1.7 milijona, na upravo državnih posestev 2 milijona in na državne delavce 1.4 milijona Kč.

Sočasno se je zvišala dosedanja meja privatnih dohodkov od 4000 Kč, do katere je bilo mogoče obenem še uživati državno miloščino (ki znaša dnevno 11 Kč), na 7200 Kč, ker se smatra, da je na Češkoslovaškem navedena vsota preizkušena za pokrivanje vsakodnevnih izdatkov.

Ta uspeh je pripisovati v prvi vrsti številčno močnim in dobro organiziranim društvom staroupokojencev, ki so neutrudno, dosledno in smiselno znale in dosegle, da so se odločili činitelji prepričali in uverili o potrebi nujnega izboljšanja položaja staroupokojencev. Organizacije so seveda zahtevale, naj se vsi staroupokojenci naenkrat izenačijo in naj se to izenačenje izvede tudi za nazaj od leta 1926. dalje. Ti zahtevi češkoslovaška vlada ni mogla ustreči, ker za to nima gmočnih sredstev na razpolago. Nova ureditev prejemkov staroupokojencev bo zahtevala za skoro tretjino povečane proračunske izdatke, ker so njihove pokojnine izboljšane za več nego tretjino dosedanjih vsot.

Češkoslovaške organizacije upokojencev vztrajajo pri opisanih svojih zahtevah in bodo še naprej delovale, da vlada tudi tem zahtevam ugodni.

(»Nas Glas«, Zagreb).

in čokolado, izdeluje pecivo in peče kruh, producira sveče, barve in izdeluje avtomobile itd.

Za izdelovanje vsega tega in za organizacijo te produkcije ima zadruga nad 300 različnih podjetij in tovarnen z 32 ravnatelji, ki vodijo in nadzirajo vse poslovanje s pomočjo velikega števila uradništva. Zadruga ima lastno brodogradilnico, ki prevažna pridelke iz zadrugnih nasadov čaja in kave v Indiji, Južni Afriki in Ameriki.

Vsaka zadruga vpiše, čim pristopi v to glavno nabavljalo zadrugo, za vsakega svojega člana delež v višini enega funta (približno 270 Din). Vsakih 500 članov daje pravico do enega glasu na občnem zboru. Poedini delegat, ki se udeleži rednega letnega zboru zadruga, ki se vrši dvakrat na leto, ne more zastopati več nego 500 članov, kar znači, da more imeti vsak delegat le po en glas.

Glavna nabavljala zadruga vzdržuje v poglavitnih središčih Angleške

svoje agenture, ki nakupujejo poljedelske proizvode, polizdelke in industrijske sirovine. Razen teh vzdržuje tudi agenture v inozemstvu, v Združenih državah severno-ameriških, v Kanadi, na Ceylonu, na Danskem, Francoskem, v Španiji itd. Na ta način kupuje glavna nabavljala zadruga vse proizvode neposredno od producentov, oziroma sama organizira proizvodnjo vsega, kar konzumenti potrebujejo.

Glavna nabavljala zadruga bo kmalu edini nabavljali vir vsem zadrugnikom. Seveda ima zadrugarstvo na Angleškem mogočne zaščitnike, propagatorje in sodelavce na najvišjih mestih državne uprave. Tako nosi na primer ministrski predsednik R. Macdonald sam obleko, izdelano v zadrugi in v nji nabavlja vse svoje dnevne potrebščine. Samo takó je mogoče razumeti ogromni uspeh, katerega je angleško nabavljalo zadrugništvo doseglo v neenaki borbi z nezadrugno trgovino in industrijo, iz katere pa je izšlo kot zmagalet.

Smernice delovanja saveza p. t. t. uslužbencev.

Iz poročila upravnega odbora Saveza p. t. t. uslužbencev, podanega na kongresu v Sarajevu dne 12. julija t. l. posnemamo naslednja načela, ki tvorijo program delovanja centralne postarske organizacije:

1. Stalno in energično delo na izvajanju državnega edinstva našega naroda, ki si je po dolgem suženjstvu, trpljenju in ogromnih žrtvah ustvaril na kosteh svojih sinov veliko in svobodno državo — Jugoslavijo.

2. Obnovitev ministrstva pošte in telegrafa ali tradicionalni posebni položaj naše stroke v resoru gradbenega ministrstva.

3. Izvajanje korenitih reform p. t. t. stroke po vzgledu modernih držav v duhu novega časa in stvarnih državnih in družabnih potreb.

4. Izprememba uradniškega zakona v pravcu, da se zviša eksistenčni minimum in da se zmanjša število službenih let za polne pokojnine.

5. Skupno in posebno zakonodajstvo za poštno, telegrafsko, telefonsko, radiotelegrafsko, tehnično in če-

kovno službo in njene uslužbence.

6. Stalna strokovna p. t. t. in tehnično-mehaniška šola ter prometna akademija.

7. P. t. t. stroka mora kot kulturna dobrina naroda pod vsestransko državno oblastjo služiti narodu in državi.

8. Odprta vrata v stroki za vsa strokovna vodilna mesta — strokovnemu osebju, po načelu: stroka strokovnjakom.

9. Pravično in redno napredovanje osebja.

10. Ekonomsko izboljšanje, moralno in zdravstveno dviganje ter strokovno-kulturno izpopolnjevanje p. t. t. uslužbencev.

11. Postavljanje domov, sanatorijev, zdravniških ambulanz, lekarn in bolnic s pomočjo državne podpore.

12. Stalna trajna komisija tehnično-gospodarskih znanstvenikov in predstavnikov Saveza v svrhu natančne ugotovitve in pravičnega placiranja investicij ter njihovo racionalno izkoriščanje.

Najcenejši in najprimernejši način kredita za uradništvo.

Bliza se jesen, prišla bo zima, treba bo obleke, perila in obutve za otroke, zlasti za one, ki hodijo v šole, ljudske in srednje. To so velike skrbi za vsakega očeta, zlasti za uradnika, ki ima pičlo mesečno plačo. Naj še tako štedi, ne zmore tolikega zneska, da bi primerno oblekel svojo rodbino. Treba se je zadržati in potem odplačevati v mesečnih obrokih. Težko je dobiti kredit, zlasti ceneni kredit. Na obroke se še dobi blago pri tem ali

onem trgovcu, a cene so visoke in tako pride uradnik z dežja pod kap. Zadolži se prekomerno ter težko odplačuje obroke, ker je moral vzeti slabo blago po visoki ceni, ki malo za- leže, a zelo obremeni njegove dohodke.

So pa tudi lahkomišelniki ljudje, ki kupujejo vse na kredit, kjerkoli in karkoli le morejo dobiti. Zadolžijo se pri tem trgovcu, pa tudi pri drugem in tretjem itd. Izrabljajo pripravljenost trgovcev, ki radi dajejo strankam bla-

Glavna nabavljala zadruga v Manchesteru.

Leta 1840. je bila na Angleškem, v deželi, kjer je stekla zibelka konzumnega združništva, ustanovljena v Manchesteru osrednja nabavljala zadruga, ki še danes predstavlja največjo trgovsko-industrijsko zvezo vseh angleških konzumnih zadrug. Ta glavna zadruga je največji trgovec, uvoz-

nik, industrijec, producent in bankir. V svojih skladiščih ima vse kar potrebuje človek od zibelke do groba. To ogromno podjetje proizvaja moko, surovo maslo, milo vse vrste obleke in obuvala, razno platno in perilo, izdeluje pohištvo, predelava tobak v smodke in cigarete, producira vino, kakao

Nenad Kapistran:

Kap ga je.

Kdor poseča dalmatinske kleti, gotovo pozna bivšega pomorščaka Gondra, ki sliši na ime Filip. Dalmatinski tovariši na brodovih so ga klicali Filip, anagramsko ime, ki ga morebiti poznate iz sodobnih križalj. Za pokojne Avstro-ogrške »mrharije«, kakor on nazivlje danes preminulo mornarstvo, je mali mož mnogo brodaril in križaril po svetovnem morju. Rad omenja Filipinsko otočje, koder je spoznaval trdoprone, akopravne trdosrčne Filipinke. Z vidnim zadoščenjem se tudi spominja redkih pristankov na Haitiju, koder so ga mamile ostrigrude Haitijanke. Nalik junakom Camoensovih »Luzijad« je objadral takisto Kap Dobro nade.

Ali odkar ga poznam, namreč iz za svetovne vojne, naš Gonder ni bil kdo ve kaj podoben ljudem, ki vedno in vedno plovejo proti rtiču dobre nade. Včeraj kakor danes, zmeraj je mislil, da ga gloje in izpodjeda ta ali ona težava. Spričo njegovega večnega oprezovanja in obezovanja udov mu je njegov zaupnik Džebić včasih pikro oponesel:

»Pilipe, ti nisi zdrav, ako nisi malo bolestan!«

In res, že v početku zime je Pilip nosil dolgo, kosmato pahavko, kakor pravijo Dolenjci šalu. Največji del je bil seveda ovit okoli vratu. Natikal si je galoše, to galsko obuvalo. To ga pa ni oviralo, da si ne bi bil vsako jutro pripel na čevlje pasjih koltrčkov, ako smem uporabiti ribniški naziv za znane nizke gamašice.

Nekdanji sošolec, sedanji slavni kirurg Režek, mu je nekoč zabrusil: »Bratec, ti si pravi, pristni hipohonder!« Gondrov nečak je slišal to di- agnozo in v »Iliriji« na solncu ležeč ko martinček iztuhtal na strica zafrkljivo popevko:

Lipe Gonder, hipohonder, bi v vodo skočil, pa bi se zmočil, v planke bušil, pa bi se posušil...

Striček Gonder je nejevoljno godrnjal in gondral ob tej zbadljivki, toda izpreobrnil se ni. Vse leksikone, tudi najnovejšega slovenskega, kolikor ga je tiskaneja, je pretehtal in pretuhtal, nima li take ali onake bolezn. In skladno s francosko narodno poslovice, ki trdi: »Kdor si mnogo prisluškuje, vselej si kako bolelost izmudruje«, je črnogledec iztaknil prej ali slej kak nedostatek v svojih udih.

Slepa usoda mu je lani navdihnila misel, da bi šel ob avgustovski pripeki za nekaj tednov k sorodnikom na

kmete. Naneslo pa je, da so se priklatili skozi Neveselo cigani. Brhka ciganka mu je hotela prerokovati. Ker je tolikanj sličila na njegovo Filipinke, je Pilip privolil. Pregledala mu je dlan, potem pa resno premetavala kvarte. »Velikega neprijatelja imaš« je velela. »Kmalu pojdeš preko tekoče vode. Pismo dobiš. A ta kvarta? Ta pomeni, da se skoraj oženiš: lepa, mlada devojka, dosti denarja.« — »To me ne zanima. Dovolj sem se ženil, čeprav le na drobno.« jo je zavrnil. »Povej mi rajše, kako je z zdravjem!« — »Vse je dobro in v redu, gospod, samo paziti se moraš, da te kap ne zadene.«

Lipe Gonder ni bil prav nič babjeveren. Kakor človek, ki je preplul in prepljuval več sveta, nego smo ga mi navadni suhozemci videli. Vendar glede zdravja ni poznal šale. Lotil se je diete, umne prehrane. Poslej je pil domala čisto slatino, ogibal se je popra in drugih razdražljivih začimb. Ako mu je ob rahlem prehladu šumelo v ušesih, se je že bal, da ga bo »božje«. Kadar ga je malce glava zabolela, ga je obšla skrb: »Kap me bo!« Neprevi- doma se je dal speljati v Tivoliju na tobogan in se mu je vrtelo. »Da me ne bi kap!« ga je prešinilo in presunilo do srca. Vsak dan je užil nekaj kapljic jodove tinkture, da bi preprečil

poapnenje žil: arterioskleroza pač ni kar si bodi. Da se ne odebeli, je zarna telovadil ter obilo hodil na Roznik. Razburjal se ni, kvečjemu po malem gondral: tako je delal čast imenu svojemu. Posebno se je pazil na spomlad, ob ljudomornih mesecih — sušec in mali traven — ko se »božja roka« češče javlja nego ob drugih letnih časih. O svoji bojazni je govoril z neštetimi znanci: tako je seznal od vojaškega zdravnika, da Srbi njegovemu strahu rekajo kaplja, od nekega batjuške, da se po rusko nazivlje poralič, kar je iz grškega »paraliza«.

Vrnile so se ptice selilke iz južnih krajev, z njimi je oživelo zidarsko delo. Stric Gonder se je šetal proti Večni poti in razmišljal v svojem duhu, koliko primerov mrtuda se dogaja baš ob pomladitvi Matere narave. Pod večer je nameril korak proti domu. V predmestju obstane pred novo vilo, kjer je razbijalo nekaj delavcev na strehi. Dva sta pritrjevala žleb. Nesreča pa je hotela, da se jima izmuzne pločevinasta cev iz rok in telebne našemu zijalu na vrat

V omedlevici so ga spravili v posteljo. Ponoči se mu je bledlo. Zdravnik, ki je stal ob njem, je slišal »Pazi se, da te kap ne zadene!« Poškodba pa je bila premočna. Ob zori se je

go na kredit. Kaj kmalu pa pridejo taki lahkomišelniki kupci v plačilne težave, ne morejo plačati. Trgovci imajo z izterjavanjem velike sitnosti in pre-mnogokrat tudi občutne izgube. Ni čuda torej, če zaračunajo trgovci strankam, ki hočejo blago na kredit, višje cene, nego onim, ki takoj plačajo v gotovini, ker morajo vkalkulirati riziko izgube.

Da se na eni strani zaščitijo interesi kupcev, na drugi pa varujejo trgovci izgube, so se osnovali v Ameriki, pa tudi že v državah zapadne Evrope posebne organizacije kupcev na obroke in trgovcev, ki prodajajo blago na obroke. Tudi za dravsko banovino s sedežem v Ljubljani se snuje taka organizacija »OKO«, t. j. Odplata Kreditna organizacija.

Trgovci, ki pristopijo k ti organizaciji se pogodbeno obvežejo, da bodo dajali kupcem, združenim v »OKO«, blago po prosti izbiri po istih cenah, kakor drugim za takojšnje plačilo. Ker trgovcem jamči za redno in točno plačevanje obrokov organizacija »OKO«, ne smejo trgovci vračunati nikakega rizika za prodajanje na obroke. Prodajati morajo torej kupcem, združenim v »OKO« po cenah, kakor drugim za gotovo, takojšnje plačilo.

To je zlasti za uradnike in uradnice velike važnosti. Kakor so zadruga osvobodile kmeta in obrtnika raznih oderuhov, ki so jim posojevali za visoke obresti denar, tako bo »OKO« osvobodil uradnike in uradnice iz rok raznih trgovcev, ki jim prodajajo za drag denar slabo blago na obroke.

Uradniki in uradnice, ki imajo stalno mesečno plačo, dobe, če pristopijo k »OKO«, kredit v višini eno, oziroma dvomesečne svoje plače celo brez porokov in brez podpisa menice, kar je zopet velika ugodnost za uradnike in uradnice.

Kako cenijo drugod velike ugodnosti in prednosti, ki jih nudi taka organizacija trgovcem in kupcem — uradnikom in uradnicam, vidi lahko vsak iz velikega napredka takih organizacij povsod, kjer se ustanove. Prav lepo uspevajo take organizacije v Nemčiji, Franciji, na Češkoslovaškem, v Avstriji, pa tudi že v Jugoslaviji v Zagrebu in Beogradu. Povsod vladajo v začetku razni predsodki. Napram vsaki novi stvari so ljudje skeptični.

V dravski banovini je isto. V Ljubljani se n. pr. slišijo isti ugovori, ki so drugod že davno premagano stališče in na katere nikdo več ne misli, ker vsakdo vidi, da so ničevi. Ko se pa enkrat prepričajo o velikih prednostih take organizacije, se je oklenejo trgovci in kupci, zlasti uradniki in uradnice, ker nudi trgovcem in kupcem obilo prednosti med vsemi drugimi oblikami kreditiranja, prodajanja in kupovanja raznih življenskih potrebščin na obroke. Praktični Amerikanci bi se gotovo ne posluževali takih organizacij, če bi popolnoma ne odgovarjale dejanskim potrebam in če bi ne imele gotove prednosti pred drugimi našimi kreditiranja, kupovanja in prodajanja življenskih potrebščin na mesečne obroke. Napredni narodi v Evropi Francozi, Nemci in Čehi so takoj uvideli velike prednosti takih organizacij ter so jih ustanovili in niso se varali. Danes štejejo ne le na tisoče, temveč na milijone organiziranih kupcev in promet raste iz meseca v mesec ter znaša na stotine milijonov.

Dosedaj še ni znan niti en slučaj, da bi bila kjerkoli le ena taka organizacija nazadovala in morala likvidirati ali da bi bila celo propadla, temveč povsod lepo napredujejo, ker odgovarjajo potrebam življenja.

Trgovci so zadovoljni, ker dobivajo s tako organizacijo na tisoče stalnih kupcev, katere, da jih privežejo na sebe, poslužujejo z dobrim blagom po kar mogoče nizkih cenah, saj se jim ni treba bati za plačilo, ker dobivajo obroke redno in točno plačane od vodstva organizacije.

Kupci so pa tudi zadovoljni, ker dobivajo brez vseh sitnih formalnosti kredit, da lahko pri prosti izbiri trgovca in po prosti izbiri blaga, kupujejo svoje življenske potrebščine, obleko, obutev, perilo, gramofone, radioaparate itd. na udobno odplačevanje v mesečnih obrokih, in sicer po nizkih cenah, kakor drugi proti takojšnjemu plačilu v gotovini.

Uradniki in uradnice informirajte se, da se uverite o velikih prednostih novega načina kredita. Pojasnila daje »Gospodarski procvit«, družba z o. z. v Ljubljani, Resljeva cesta 13/II. Prepričali se bode, da je »OKO« najcenejši in najprimernejši način kredita za privatne in državne uradnike in uradnice.

Vestnik.

Tajništvo Zveze državnih nameščencev in upokojencev posluje za stranke vsak dan razen sobot in dni pred prazniki ter nedelj oziroma praznikov, od 18. do 20. ure v prostorih Zveze v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadstropje, desno. Telefon Zveze ima št. 3473.

Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani posluje za svoje

člane v pisarni Zveze državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadstropje desno, in sicer samo ob torkih od 4. do 6. ure popoldne. Ob drugih dneh, razen navedenih, tajništvo društva državnih upokojencev in upokojenk svojim članom v navedenih prostorih ne more dajati nobenih pojasnil, informacij, nasvetov itd. Zato naj se

Gondrova duša preselila iz šibkega života. Vzrok njegove smrti: kap.

Moja zgodba nima poučnega namena. Kdor pa zna razbrati pomen iz preprostih pojavov, je gotovo izluščil iz te vsakdanje historije zlato mozdrost, ki nam priporoča, naj uživamo življenje s pametjo. Čez mero se ne kaže čuvati. Srednja je največ vredna. In vse nam je usojeno.

Josip Skalar, Ljubljana:

Pismo iz Züricha.

Konec avgusta 1930.

V poslovnih zadevah sem moral za več dni v Zürich, kjer sem imel precej prilike, občevati s pristnimi Švicarji ter slišati in videti razne karakteristične zanimivosti.

Predvsem me je zanimala izredna podjetnost in delavnost tega ljudstva. Vse je zaposleno in zbira denar, celo hčerke dobrih meščanskih rodbin, katere bi starši lahko vzdrževali, so zaposlene pri podjetjih in celo kot nastakarice v penzijah. Nihče se ne sramuje dela. Poznam več trgovskih podjetij, kjer ni nobenega sluga. Razen snažilke, ki pride dvakrat na teden osnažiti pisarniške prostore, opravi vse ostale posle uradništvo. Sami nosijo pisma na pošto in kontoristke se

ne sramujejo, brisati dnevno prah in pomesti pisarne. V večjih podjetjih je uveden za to poseben turnus. Malokatera dobra meščanska hiša ima služkinjo, vse opravi gospodinja sama in je ponosna na to, da ne potrebuje nobene tuje pomoči. Seveda stori to lahko, ker dobi v velikih trgovskih hišah vse, kar potrebuje za gospodinjstvo.

Povsod vlada izredna čistoča in kako je poskrbljeno za varstvo zdravja, dokazujejo napisi v javnih parkih: »Prosimo, ne pljuvajte!« V mestu ne vidite nobenega berača, za vse onemogle skrbi država; brezposelnih pa sploh ni, saj nudi mesto vsled tujskega prometa in razvite industrije zadosti za služka domačinom. Tujec pa se itak ne more naseliti brez posebnega dovoljenja, ki ga dobi le v prav izjemnih slučajih. Zato mora deponirati pri daljšem bivanju potni list in druge dokumente pri policiji, dokler se ne izseli. Dobi jih nazaj le, če dokaže, da je plačal eventualno med tem predpisane davke. Davkarija, policija in občina poslušajo v tem oziru naravnost vzorno!

Plače so zelo različne. Tipkarice prejema po 250 do 500 šv. fr. mesečne plače, prokuristi 900 do 1200 šv. fr. Perice dobe dnevno za delo od 8. do 18. ure po 12 šv. fr. ter petkrat je-

vsi člani točno drže navedenih uradnih ur, ali naj se pismeno obračajo na imenovano društvo.

Rodbinske pokojnine vdov drž. upokojencev. Obči oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo št. 8731 od 20. februarja 1930., po katerem more vdova drž. uslužbenca navzlic določbi čl. 153. uradniškega zakona prejemati svojo osebno in še možno rodbinsko pokojnino, toda le v slučaju, če je pridobila obe ti dve pokojnini po zakonskih predpisih, ki so veljali še pred uveljavitvijo uradniškega zakona iz leta 1923., oziroma če je ti dve pokojnini prejela že ko je ta zakon stopil v veljavo. V nasprotnem primeru ima pravo samo do ene pokojnine in sicer do večje. Če je vdova državnega uslužbenca sama državna uslužbenka, potem izgubi pravo do rodbinske pokojnine, dokler sama aktivno služi ne glede na to, na podlagi katerih zakonov si je priborila pravo do možne rodbinske pokojnine. Prav tako nima tudi pravice do dveh pokojnin, če je eno od njih ali pa obe pridobila šele po uveljavitvi sedanjega uradniškega zakona.

Takсна obveznost kazenskih zapisknikov v disciplinskih zadevah. Pri neki poštni direkciji je bila neka dnevničarka kaznovana z administrativno denarno kaznijo zaradi nepravilnosti, katero je zagrešila v službi. Kaznovana dnevničarka se je pritožila in zahtevala, da se ji globa, ker ni kriva očitane ji prestopka, oprosti. Po nalogu poštne direktorja je bila pritožnica zaslišana na zapisnik, kateri je bil dostavljen pristojnemu referentu v poslovanje. Pri tem se je pojavilo vprašanje, dali je tako zaslišanje na zapisnik na ustno prošnjo zaslišane dnevničarke podvrženo taksni obveznosti in če je, po kateri taksni postavki. — Na to vprašanje je oddelek za davke s finančnega ministrstva izdal pod št. 19.924 od 5. aprila 1930. naslednje pojasnilo: »Če je kazen bila izrečena po zakonu o uradnikih in ostalih civilnih uslužbencih, tedaj se v smislu čl. 222 istega zakona ne plača taksa.«

Monopolske blagajne in odplačevanje posojil. Upravnik državnih monopolov je po prošnji Zdrženja monopolskih uradnikov in uslužbencev dovolil, da smejo monopolske izplačilne blagajne, ki izplačujejo monopolnim uradnikom in uslužbencem, članom

imenovanega združenja, službene prejemke, letem odtegotvati odplačila, določena za pokritje brezplačnih posojil, prejetih od združenja. Dalje je dovolil, da monopolske izplačilne blagajne odtegnjene vsote neposredno pošiljajo združenju, in da se to odtegotvanje vrši po posebnih seznamih, katere bo združenje predlagalo izplačevalnim blagajnam. To dovoljenje znači za imenovano organizacijo veliko ugodnost.

Ukinitev gostaščine. »Slovenec« z dne 12. septembra 1930., št. 208 piše: Beograd, 11. septembra z. Finančno ministrstvo bo predložilo predsedniku vlade v odobritev zakon, s katerim se ukinja gostaščina. Ta zakon je bil izdelan pred kratkim v finančnem ministertvu. —

»OKO« — odplata, kreditna organizacija. Tudi na zadnji članek v št. 24. smo dobili razna vprašanja, predvsem z dežele. Kakor smo že omenili, se bo naša organizacija postopoma izvedla po vseh večjih krajih Dravske banovine. O. K. O.

Letna skupščina Zdrženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov. V dneh 27. do 29. septembra se vrši glavna letna skupščina Zdrženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov v Splitu. Monopolska uprava, je dovolila vsem inženjerjem in arhitektom, ki so v službi uprave državnih monopolov, pa so člani imenovanega združenja, tridnevni odmor razen časa, potrebnega za potovanje, da se lahko udeležijo navedene skupščine.

Polijska ura v srezu Čabar. Ban dravske banovine je odredil, da veljajo predpisi razglašeni o policijski uri (»Uradni list« št. 170—47 z dne 27. maja 1925.) tudi za srez Čabar. Za kraj Čabar je torej policijska ura za gostilne 23. ura, za kavarno pa 24. ura. Za vse druge kraje pa poleti, to je od 1. aprila do 30. septembra za gostilne in kavarne 23. ura pozimi, to je od 1. oktobra do 31. marca za gostilne 22. ura, za kavarne pa 23. ura. Gostilne in kavarne se ne smejo odpirati poleti pred 5. uro, pozimi pa ne pred 6. uro.

Desetdinarski srebrniki. Iz Beograda poročajo, da bo finančni minister v kratkem predložil ministrskemu svetu predlog, naj se desetdinarski bankovci zamenjajo s kovanimi srebrnimi novci po 10 dinarjev. Srebrnikov, ki bodo izdelek državne kovnice, na-

za nadaljnjih 10 cent. ti javi hkrati, kakšno je n. pr. vreme na Rigiju, da ne boš zaman delal izleta. Ako plačaš 50 cent., ti odpro pošto in poslujejo tudi ponoči. Dostava brzojavk je tako urejena, da se dostavljajo od 8 do 12. in od 14. do 18. ure v pisarno, od 12. do 14. ure in po 18. uri pa ti sporoče vsebiho brzojava telefonski na dom.

Ogledal sem si tudi cene na trgu. Breskve prodajajo kg po 1.50 fr., paradiznike 75 cts., fižol 1.25 fr., čebula 40 cts., krompir 39 cts. Mesečna soba stane 70 do 90 fr., penzija od 10 do 15 fr.

Naše čitateljice bo zanimalo, da prinese nevesta navadno v zakon le opravo za eno sobo in kuhinjo, vse ostalo mora preskrbeti ženin.

Končno naj omenim še posebno vlake, ki te za mal denar popeljejo daleč od Züricha. Tako stane vožnja v Friedrichshafen ob Bodenskem jezeru z ladjo, nazaj pa z vlakom, vseh šest prehrano, samo 20 fr.

Kdaj bodo mi tako daleč?!

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6
priporoča svojo bogato zalogo vseh vrst manufakturnega blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

merava izdati finančno ministrstvo za eno milijardo dinarjev.

Nov sistem cen v zagrebškem gledališču. Uprava narodnega gledališča v Zagrebu bo z novo sezono uredila nov sistem cen za opero in dramo. Cene so znižane, da bo obisk omogočen najširšemu prebivalstvu. Gledališče naj postane res narodna kulturna in pa izobraževalna institucija, dostopna vsem slojem in stanom. Temu primerno bo sestavljen tudi repertoar, ki bo raznovrsten, da bo privabil čim širšo publiko — Prednje beremo v ljubljanskem »Jugoslovanu«. Smatramo, da je ta ukrep uprave zagrebškega narodnega gledališča iz vsakega ozira umešten in pravilen. V interesu razširjenja kulturnih stremeljenj, čemur morajo baš narodna gledališča v prvi vrsti služiti, bi bilo vsekakor potrebno in prav, da je čim več ljudi deležnih umetniškega užitka v teh državnih gledališčih. Ker je znano, da so gledališča zaradi slabih gmotnih razmer prebivalstva čisto precej nezadostno zasedena, bi bilo priporočati, da se ta zagrebški sistem uvede tudi v Ljubljani. Saj je v denarnem pogledu popolnoma vseeno, če je gledališče napol prazno ob višjih cenah, ali pa dobro zasedeno pri nižjih vstopninah. Kulturna korist bi pa bila s tem, da se število obiskovalcev pomnoži, vsekakor znatno večja.

Tovariši! Nabavljajte svoje potrebščine pri tvrdkah, ki oglašajo v »Našem glasu«. Pri nakupu se sklicujte na naše glasilo. Kdor podpira nas, tega podpiramo mi.

Prepoved krošnjarenja. Trgovinsko ministrstvo je po prošnji gospodarstvenjske bede v Ljubljani.

veduje krošnjarenje sploh. Dovoljena je še nadalje prodaja na krošnjarski način za tele predmete: jestvine in brezalkoholne pijače, izdelke naše domače hišne obrti in za knjige, časopise, srečke in dr. Ob epidemijah smejo obrtna oblastva prepovedati krošnjarsko prodajanje tudi teh predmetov.

Nova beogradska električna centrala. Prva stavbna dela za novo električno centralo v Beogradu so se začela te dni. Stala bo na nekoliko dvignjenem prostoru ob Donavi in bo vsa poslopja te naprave zgradilo Švicarsko društvo za promet in električne naprave. Centrala bo zgrajena v dveh letih in bo imela kapaciteto 18.000 kw. Če bo treba, bo mogoče dvigniti kapaciteto na 30.000 kw.

Obleke kemično čistil, barva, plislra in lika tovarna J. O. S. R. E I C H.

Avtomatska telefonska centrala v Beogradu. Ministrstvo za zgradbe je oddalo nabavo avtomatske telefonske centrala v Beogradu neki znani berlinski firmi. Nova centrala, ki bo zgrajena po najmodernejših principih, bo prirejena za 7000 naročnikov.

Novo poslopje carinarnice v Subotici. Finančno ministrstvo je dovolilo kredit, potreben za stavbo novega carinarničnega poslopja v Subotici v znesku 20.000.000 Din. S stavbnimi deli so že pričeli. — Želeti bi bilo, da se tudi vprašanje ljubljanske carinarnice premakne z mrtve točke. Novo carinško poslopje bi bilo v veliko korist strank in uradništva, pomenilo bi pa tudi važno dejanje za omiljenje stanovanjske bede v Ljubljani.

Učiteljstvo na Bolgarskem.

Železniške olajšave za učiteljstvo v Bolgariji. Ze več let so imeli bolgarski učitelji 75% znižano vožnjo po železnicah. Dolgo časa so se borili za to ugodnost, preden so jo dosegli, sedaj pa je železniški minister izdal naredbo, ki bo stopila v veljavo s 1. junijem t. l., da se jim ta ugodnost ukine in dovoli le 50% popust. Med učiteljstvom je ta naredba napravila veliko nevoljo. Na eni strani zahtevajo od njega, da mnogo potuje in brez dnevnice in nagrad spoznava svojo domovino, da bi mogel imeti večje uspehe pri pouku in vzgoji bolgarske mladine, na drugi strani pa mu vzamejo edini pogoj, da je mogel do sedaj to res potrebno zahtevati, s precejšnjim pritruganjem na hrani, tudi izvršiti. Prepričani smo, da bo železniški minister do junija umaknil svojo naredbo.

Učitelji v Bolgariji plačujejo v pokojninski fond 10% svoje plače, vendar ko odslužijo svoja šolska leta ne dobijo celotne pokojnine, ampak le 80%. Zaradi tega učitelji ne gredo radi v penzijo in one, ki jo že uživajo, največkrat mori denarna stiska. Učiteljstvo zahteva — sedaj ko se sestavlja državni proračun — da bi dobil učiteljski pokojninski fond samostojno upravo (od skupnega uradniškega pokojninskega fonda), v kateri bodo zastopani tudi penzionisti sami. Obenem zahtevajo, da se izboljša položaj upokojujencev s tem, da se jim prizna celotna pokojnina.

Plače učiteljstva v Bolgariji. Bolgarsko prosvetno ministrstvo je predlo-

žilo finančnemu ministru načrt o zvišanju učiteljskih plač. Do sedaj so imeli prvonačalni učitelji začetno plačo 1900 levov, progimnazijalni 2500 levov, gimnazijalni pa 3500 levov. Po ministrskem predlogu pa bodo zvišali prvonačalnim za 200 levov progimnazijalnim 300 levov in gimnazijalnim 400 levov. Tako bodo imeli prvonačalni učitelji s povišico vred, prenešeno v naš denar, komaj 865 Din, progimnazijalni 1165 Din in gimnazijalni 1585 Din. To so za naše razmere prav žalostne številke, a v Bolgariji imajo nekoliko več veljave, ker je življenje veliko cenejše kot pri nas. Kljub temu je povišica zelo pičila in z vsjo pravico zahtevajo bolgarski učitelji večjo povišico, kot jim jo je predlagal njih minister. Mi jim v tem boju želimo največ uspeha.

(Iz »Učit. Tovariša«.)

Državoznanstvo. Dr. Fran Ogrin (Kamnik) je izdal in založil Dopolnilo k »Državoznanstvu«. To obsega pregled nove državne organizacije in novih zakonskih predpisov izdanih do konca julija t. l. (20 strani). Cena prvotni knjigi (broširani) je znižana na 20 Din, skupno z Dopolnilom pa stane 26 Din; samo Dopolnilo 12 Din (brez poštne). Ker je prvotna knjiga v nekaterih delih že zaostala, je rabljiva le z Dopolnilom, potrebna pa vsakomur in primerna kot pomožna knjiga v šolah. Dobi se pri banovinski zalogi šolskih knjig, v knjigarnah in pri pisatelju.

»Naš Glas« je edini res nepristranski list vseh drž. nameščencev. Si rite ga!

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novo ojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezene, čipke, razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in krojače v največji izbiri samo pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. PERSCHE
LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejša konstrukcija

THE REX Co.
Ljubljana, Gradišče 10

Telefonska številka 2412 Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani
r. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Priporoča se cenj. občinstvu špecerijska trgovina

LESKOVIC & MEDEN
Ljubljana, Jurčičev trg 1

Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah ki inserirajo v »NAŠEM GLASU«

Veletrgovina

A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. Raznovrstno rudniško vodo.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapetri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

PLES! **KONCERT!**

Kavarna in restavracija ZVEZDA
LJUBLJANA — KONGRESNI TRG.

ZBIRALIŠČE VSEGA NARODNEGA OBČINSTVA!

V kavarni in restavraciji svira dnevno prvovrstni orkester. • Poleti krasen vrt, pozimi moderna vinska klet. • DNEVNO PRIREDITEV PLESA. • Izborna pijača, dobra gorka in mrzla jedila. • Prvovrstna postrežba.

Se priporočata **FRAN in ROZI KRAPEŠ.**

DVORANA! **IGRALNE SOBE!**

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. — Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem in večbarvnem tisku; brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah; časopise, revije, mladinske liste, plakate, letake in osmrtnice. • Zahtevajte cenik!

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. Vizitke, pisemski in poslovni papir. • Lastna tvornica šolskih zvezkov. • Šolski zvezki za osnovne, meščanske in srednje šole, risanke, dnevniki in beležnice. Zvezki za okroglo pisavo št. 1, 2 in 3.

UČITELJSKA KNJIGARNA

prodaja znanstvene, strokovne, leposlovne, pripovedne in mladinske knjige; dalje knjige za osnovne, meščanske, srednje in obrtne šole; zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih, risalnih in šolskih potrebščin in učil; umetne in pokrajinske razglednice v veliki izbiri.

TELEFON ŠTEV. 2312. • RAČUN POŠTNE HRANILNICE ŠTEV. 10.761.